

APEL PUBLIC AL CONSILIULUI DE PRESĂ CĂTRE CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI

Domnului Dragoș VICOL, Președintelui Consiliului Audiovizualului

Stimate domnule Președinte al Consiliului Audiovizualului,

Consiliul de Presă din Republica Moldova vă adresează în mod repetat solicitarea de a analiza conținutul edițiilor din 15 și 16 aprilie 2019 al emisiunii "Vorbește Moldova", difuzată la postul de televiziune Prime TV, întrucât la examinarea soldată cu emiterea Deciziei CA dnr. 20/67 din 17 mai 2019 au fost ignorate o serie de prevederi legale și de aspecte semnalate ca încălcări grave de către Consiliul de Presă în Apelul public adresat la 26 aprilie 2019.

În decizia emisă de CA pe acest caz a fost redată pe larg poziția postului Prime și lipsește aprecierea CA ca instituție ce supraveghează respectarea Codului Serviciilor Media Audiovizuale și a altor legi asupra modului în care au acționat realizatorii emisiunii. De asemenea, CA nu a analizat la nivelul convenit corespunderea expunerii publice a copilului abuzat și acțiunile realizatorilor emisiunii **cu interesul superior al copilului**, interes de care trebuie să țină cont jurnaliștii, dar și reprezentanții altor profesii atunci când au de gestionat/analizat/comunicat cazuri de abuz asupra copiilor.

Menționăm că și Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului, dna Maia Bănărescu în răspunsul său la Apelul public al Consiliului de Presă (*în anexă*), și-a exprimat îngrijorarea cu privire la "poziția abordată" de CA, calificând argumentele din decizia CA drept contradictorii și neplauzibile. *"În decizia sa, CA face trimitere la scrisoarea "General Media Group" SRL f/nr. din 8 mai 2019, prin care comunică faptul că la realizarea subiectului s-a ținut cot de interesul superior al copilului și de acordul părinților și al copilului (cu anexarea copiilor acordurilor menționate). În acest context Ombudsmanul Copilului reamintește că sintagma **interesul superior al copilului** este prevăzută de art. 3 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, care prevede că "în toate acțiunile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de protecție socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate". Mai mult, în conformitate cu prevederile Comentariului General nr. 14 (2013) al Comitetului ONU pentru drepturile copilului, se evidențiază că unul din conceptele realizării interesului superior al copilului în coroborare cu art. 19 și 39 din Convenție (protecția față de abuz și neglijare și îngrijirea recuperatorie) **este evitarea revictimizării copilului care a suferit de pe urma unui abuz fizic, psihologic sau sexual**", notează Maia Bănărescu.*

Reiterăm că în cele două ediții ale emisiunii "Vorbește Moldova", care a avut titlul "Părinte, te iubesc!", realizatorii au comis abateri grave de la normele deontologice și de la cele legale, de aceea solicităm repetat CA să le examineze critic și să le dea o apreciere corespunzătoare.

Anume:

- Autorii emisiunii au încălcat Legea nr. 30 din 07.03.2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, care stabilește (art.4, p.2, lit.d): „În serviciile de programe radio și

televizate se interzice difuzarea informației cu impact negativ asupra copiilor ce conține: (...) orice indicii care ar putea duce la identificarea copiilor implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, consum de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv în calitate de victime sau martori. Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează cu acordul părinților (tutorilor, curatorilor) în interesul superior al copilului”. În acest caz, nu s-a urmărit respectarea interesului superior al copilului și nici difuzarea unor informații de interes public, ci oferirea unor detalii senzaționale din viața privată a persoanelor care satisfac simpla curiozitate a indivizilor și generează audiență, dar lezează demnitatea persoanelor vizate. Chiar dacă numele fetei abuzate a fost modificat și imaginea a fost protejată, ea poate fi recunoscută după voce, care s-a auzit pe tot parcursul emisiunii și nu a fost modificată. De asemenea, ea poate fi recunoscută ușor datorită prezenței în studio, cu identitatea neprotejată, a părinților și bunicii.

Acest fapt l-a remarcat și Ombudsmanul Copilului, dna Maia Bănărescu, ”*Prezența în platou a mamei, bunicii și tatălui biologic al minorei a fost în contradicție cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, astfel, cu toate că prezentatoarea emisiunii și experții din platou nu au pronunțat numele fetei, prezența în cadrul emisiunii a rudelor apropiate servesc drept **element de identificare ulterioară a minorei**”, notează Ombudsmanul Copilului.*

- Legea nr. 30 din 07.03.2013 interzice difuzarea interviurilor și declarațiilor în care copiilor le sunt solicitate păreri referitoare la probleme intime de familie sau probleme care le depășesc puterea de judecată (art.4, p.2, lit. h) și apariția în programele audiovizuale a copiilor mai mici de 16 ani care sunt victime sau martori ale „abuzurilor fizice, psihice sau sexuale” (art. 4, p.3) – această prevedere a fost ignorată total la analiza emisiunii de către CA. În decizie nu există nicio referire la norma respectivă, a cărei încălcare a fost semnalată de către Consiliul de Presă în Apelul public.

- Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova (nr. 174 din 08.11.2018) obligă furnizorii de servicii media să respecte principiul interesului superior al copilului și prevede că „minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private” (art. 15, p.p. 1 și 2). În același articol, se spune: „În cadrul programelor audiovizuale, minorul nu poate fi folosit sau expus de către părinți, rude, reprezentanți legali, avocați sau alte persoane responsabile de creșterea și îngrijirea acestuia, în scopul de a obține avantaje de orice tip sau de a influența deciziile autorităților publice” – aceste două prevederi nu au fost analizate corespunzător de către CA, or, în decizie nu se conține o analiză pertinentă a faptelor și argumentelor postului. Reiterăm că membrii Consiliului de Presă au atras atenția asupra faptului că fata abuzată a fost folosită atât de către jurnaliști pentru a realiza un material senzațional, cât și de alte persoane, interesate să influențeze eliberarea din detenție a abuzatorului, condamnat de către prima instanță la 12 ani de închisoare.

Misiunea CA este de a supraveghea respectarea legii în audiovizual și a sancționa derapajele de la lege în produsele difuzate de posturile de radio și TV. Vă solicităm respectuos să faceți uz de obligațiile și pârghiile care vă sunt atribuite prin lege pentru a pedepsi încălcările de lege comise de postul de televiziune Prime TV la realizarea acestei emisiuni.

Ne așteptăm ca CA, pe lângă sancțiunile pe care le aplică conform legii, să descurajeze în general, prin atitudine și reacție publică, producerea de astfel de programe (care nu contribuie la dezvoltarea societății, ci la degradarea ei), atât la postul Pime TV, cât și la restul televiziunilor din țară.

30 iulie 2019